

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/29/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121509590
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:6121509590.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a členiek senátu JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Zuzany Stolárovej, v spore žalobkyne Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., IČO: 31 335 004, Bratislava, Bajkalská 30, proti žalovanej A. B., nar. XX. XXXXXXX XXXX, C. XXX, právne zastúpenej JUDr. Mgr. Máriou Kováčovou, advokátkou, Nitrianske Hrnčiarovce, Pod Sokolom 12, v konaní o zaplatenie 26 957,65 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 10Csp/6/2022-204 zo 16.12.2022 Okresného súdu Košice-okolie

rozhodol:

- P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku II. a III.
- O d m i e t a odvolanie vo výroku I.
- Žalobkyni priznáva náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že I. konanie v časti o zaplatenie sumy 180,00 eur zastavuje, II. žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 16 558,22 eur spolu s kapitalizovanými úrokmi z úveru vo výške 5 934,73 eur, s poistným vo výške 202,50 eur, s kapitalizovanými úrokmi z omeškania vo výške 4 082,20 eur, s úrokom vo výške 5,69 % ročne zo sumy 16 558,22 eur od 7. mája 2021 do zaplatenia, najviac však do výšky 22 297,28 eur, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 16 558,22 eur od 7. mája 2021 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením žalovanej zaniká v rozsahu jej plnenia povinnosť pôvodne žalovaného 1/ D. E., nar. XX. XXXX XXXX, trvale bytom C. X, D. F. C., uložená mu platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica z 23. novembra 2021, sp. zn. 23Up/1701/2021, právoplatným a vykonateľným 28. decembra 2021, a zároveň, plnením povinnosti pôvodne žalovaného 1/ D. E., nar. XX. XXXX XXXX, trvale bytom C. X, D. F. C., uloženej mu platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica z 23. novembra 2021, sp. zn. 23Up/1701/2021, právoplatným a vykonateľným 28. decembra 2021, zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť žalovanej uloženej jej týmto rozsudkom, III. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% proti žalovanej s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

2.1. Súd tak rozhodol na základe podanej žaloby, ktorou žalobca žiadal, aby uložil povinnosť žalovaným v 1. a 2. rade zaplatiť sumu 26 957,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,69 % ročne zo sumy 16 558,22 eur od 7.5.2021 do zaplatenia, najviac do 15.4.2036, s úrokom z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 18 429,44 eur od 7.5.2021 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 3042176702 bola 5.4.2016 uzatvorená s pôvodne žalovaným v 1. rade a žalovanou zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 3042176702, na základe ktorej žalobkyňa poskytla pôvodne žalovanému v 1. rade medziúver vo výške 45 000 eur. V zmysle čl. VIII.

bodou 8.1. zmluvy o úvere poplatok za spracovanie úveru sa zaúčtoval pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku tohto poplatku. Pôvodne žalovaný v 1. rade sa zaviazal splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 352,88 eur, ktoré bol povinný uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvorili vklady na účet sporenia vo výške 117 eur, ďalej 5,69 % ročný úrok za medziúver vo výške 213,38 eur a poplatok za poistenie vo výške 22,50 eur, pričom pohľadávky sa uspokojovali v poradí úroky z medziúveru, poplatky za poistenie a vklady.

2.2. Žalovaná prevzala ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí pôvodne žalovaný v 1. rade.

2.3. K žalobe sa vyjadrila žalovaná v podanom odpore, ktorý odôvodnila tým, že v roku 2016 pôvodne žalovaný v 1. rade požiadal ju a jej nebohého manžela o pomoc pri riešení úveru, ktorý si plánoval vziať. Pôvodne žalovaný v 1. rade sľúbil úver splácať pravidelnými mesačnými splátkami a ich podpisy potreboval len na to, aby úver získal. Zdôraznila, že celkovú výšku vyplateného medziúveru získal a spotreboval pôvodne žalovaný v 1. rade. Žalovaná objasnila, že keď jej manžel zomrel, poslala žalobcovi oznámenie o tejto skutočnosti, vrátane úmrtného listu, a pôvodne žalovaného v 1. rade požiadala, aby ručenie prevzal niekto iný, čo tento prisľúbil a na uskutočnenie jej odstúpenia od ručenia sa podnikli aj kroky, avšak žalobca nakoniec úver zosplatnil a tak k zmene ručiteľa nedošlo. Žalovaná poukázala na to, že upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z 29.5.2019 bola vyzvaná, aby do 5.6.2019 uhradila vklad na účte stavebného sporenia, pričom predmetné upozornenie prevzala len daného dňa. Mala za to, že žalobca nedodrжал podmienky na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Ďalej tvrdila, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru jej nebolo doručené. Žalovaná tiež zdôraznila, že pôvodne žalovaný v 1. rade uhradil 5.5.2021 dve splátky spolu vo výške 25 000 eur. Z toho dôvodu do istiny boli zarátané aj splátky poistenia, vzniesla námietku premlčania pre jednotlivé splátky poistenia. Pripomenula, že je ručiteľkou v postavení spotrebiteľky. Spochybnila činnosť žalobcu v súvislosti so zisťovaním schopnosti splácať úver vo výške 45 000 eur, keď pôvodne žalovanému v 1. rade bez záložného práva, len s ručením fyzických osôb takýto úver poskytol. Uviedla, že dostáva mzdu vo výške 550 eur, z ktorej uhrádza 250 eur za energie a ďalších 50 eur za lieky.

2.4. Vzhľadom na dispozičný úkon žalobcu, ktorým vzal žalobu späť v časti o zaplatenie 180,00 eur, a tak prejavil vôľu, aby súd o žalobe v tejto časti ďalej nekonal a vo veci v predmetnom rozsahu meritórne nerozhodol, súd, postupujúc podľa § 145 ods.2 CSP v spojení s § 146 ods.1 a ods. 2 CSP, rozhodol tak, že konanie v časti o zaplatenie sumy 180 eur zastavil (výrok I.). Pre úplnosť súd poznamenal, že s poukazom na § 145 ods.3 CSP o čiastočnom späťvzati žaloby v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 871,22 eur od 7.5.2021 do zaplatenia, ku ktorému došlo ešte v priebehu upomínacieho konania, nerozhodoval.

2.5. Po čiastočných späťvzatiach žaloby ostalo predmetom konania zaplatenie sumy istiny 16 558,22 eur, úrokov z úveru vyčíslených vo výške 5 934,73 eur, poistného vo výške 202,50 eur, úrokov z omeškania vyčíslených vo výške 4 082,20 eur, úroku vo výške 5,69 % ročne zo sumy 16 558,22 eur od 7. mája 2021 do zaplatenia, najviac však do výšky 22 297,28 eur, úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 16 558,22 eur od 7. mája 2021 do zaplatenia a náhrada trov konania.

2.6. Súd na základe vykonaného dokazovania vec právne posúdil podľa § 261 ods.6 písm. d/, § 497, § 103 ods.1,2,3, § 104, § 369 ods.1, § 369 ods.3 Obchodného zákonníka, § 517 ods.2 OZ, § 3 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z., § 2 ods.1 písm. a/, b/ z. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 1 ods.2, § 2 písm. a/, d/, § 7 ods. 1, 2, 4, 15 písm. b/, 16 písm. b/, § 9 ods.1, § 11 ods.2 z. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 1 ods.1, § 2 ods.1,2, § 4 písm. a/, § 7 ods.1 prvá veta pred čiarkou, § 7 ods.2,3,4,7, § 8 ods.1, § 9 ods.1,2 z. č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, § 52 ods.1 až 4, § 53 ods.1,2,3,5,9, § 565, § 546, § 548 ods.1, § 550, § 788 ods.1, § 54a, § 100 ods.1, § 101, § 103 OZ, § 1 písm. a/, § 8 písm. a/ z. č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid 19 a vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že 5.4.2016 uzavreli žalobkyňa ako veriteľ a pôvodne žalovaný v 1. rade ako dlžník a žalovaná a G. B. ako ručiteľia zmluvu o spotrebiteľskom úvere 30421767021, na základe ktorej žalobca poskytol pôvodne žalovanému v 1. rade ako dlžníkovi medziúver 45 000 eur. Za splnenie záväzku žalovaná a G. B. prevzali ručenie. Nesporným bola skutočnosť, že nasporená suma stavebného sporenia bola 2 391,78 eur, uhradené vklady na účet medziúveru 7 148,95 eur.

2.7. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti boli na úver realizované úhrady v celkovej výške 26 050 eur. Žalovaná nerozporovala tvrdenie žalobcu, že dlžník, teda pôvodne žalovaný v 1. rade ani žalovaná poskytnutý úver včas neplnili a dostali sa do omeškania. Nenamietala ani výšku žalobcom uplatnenej pohľadávky 16 558,22 eur v sume 5 934 eur ako úrokov z omeškania vo výške 202,50 eur titulom poistného a vo výške 4 082,20 eur titulom úrokov z omeškania.

2.8. Spornými ostali tvrdenia o platnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru z dôvodu nedodržania podmienok vyžadovaných v § 53 ods.9 v spojení s § 565 OZ, ako aj z dôvodu, že žalobca neposkytoval pri poskytnutí úveru s odbornou starostlivosťou vyžadovanou zákonom o spotrebiteľských úveroch, následkom čoho nemohol požadovať splatenie celého úveru naraz.

2.9. Aplikáciou citovaných ustanovení právnych predpisov na zistený skutkový stav súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je v rozsahu po čiastočnom späťvzátí dôvodná. Konštatoval, že žalovaná má z dôvodu, že so svojim manželom, ktorý medzičasom zomrel, postavenie ručiteľky, ktorá v tomto vzťahu je tiež spotrebiteľkou. Žalobca v konaní preukazoval účinné zosplatenie pohľadávky listinnými dôkazmi, a to upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z 29.5.2019 a oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 21.6.2019, fotokópiami doručeníek, ich doručovania pôvodne žalovanému v 1. rade a žalovanej. Poukázal na dohodu strán o práve veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie splátok podľa zmluvy, článok 10 bod 10.1., v ktorej bolo dojednané oprávnenie žalobcu v prípade, ak je dlžník v omeškaní s platením, čo i len jednej splátky stavebného úveru, resp. úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace alebo je v omeškaní s platením čo i len jedného vkladu na účet zmluvy o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako tri mesiace, môže požadovať zaplatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom.

2.10. Rovnako žalobca preukazoval splnenie podmienky, a to posudzovanie bonity dlžníka. Žalobcom predložené listiny dokladujúce výšku príjmov pôvodne žalovaného v 1. rade, žalovanej, jej manžela G. B. na základe daňového priznania za rok 2015, vystaveného 15.3.2016 zamestnávateľom žalovanej, fotokópie výplatných pásov žalovanej za december 2015 a január 2016, rozhodnutie sociálnej poisťovne z 3.12.2015, ako aj výšku finančných záväzkov (výpisy z registra SRBI pôvodne žalovaného v 1. rade a žalovanej a jej manžela G. B., výsledok dopytu z registra NRKI) bez pochyby svedčia o tom, že žalobca postupoval pred poskytnutím spotrebiteľského úveru so zákonom požadovanou odbornou starostlivosťou, keď finančnú situáciu nielen pôvodne žalovaného v 1. rade ako dlžníka, ale aj žalovanej a jej manžela ako ručiteľov preukázateľne zisťoval a overil vo vzťahu k výške ich príjmov výplatnými páskami a príslušnými potvrdeniami vystavenými za mesiace bezprostredne predchádzajúce mesiacu, v ktorom bola zmluva uzatvorená a zároveň vykonal v zmysle § 7 ods.2 a § 7 ods.16 písm. b/ z. č. 129/2010 Z. z., vlastné zisťovanie ich peňažných záväzkov dopytom do jedného zo zákonom predvídaných registrov.

2.11. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že v konaní bolo hodnoverne preukázané, že veriteľ vynaložil odbornú starostlivosť pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Navyše, súd uviedol, že pri poskytnutí úveru pôvodne žalovanému v 1. rade primárne neboli nedostatky týkajúce sa posúdenia samotnej schopnosti pôvodne žalovaného v 1. rade ako dlžníka, či jej a jej manžela ako ručiteľov splácať predmetný spotrebiteľský úver. Žalovaná totiž v tejto súvislosti nenamietala, že by bol predmetný spotrebiteľský úver poskytnutý bez zisťovania, či overenia príjmov a výdavkov jednotlivých dotknutých strán zmluvy alebo ich následného vyhodnotenia.

2.12. Žalovaná nespĺnenie zákonom uloženou povinnosťou veriteľa postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru s vynaložením odbornej starostlivosti videla v nevhodne zvolenom spôsobe zabezpečenia poskytnutého spotrebiteľského úveru domnievajúc sa, že výška, v akej bol tento pôvodne žalovanému v 1. rade poskytnutý, implikovala potrebu jeho zabezpečenia formou záložnej zmluvy. Uvedená argumentácia žalovanej však nemá oporu v zákone. Niet totiž zákonného ustanovenia, ktoré by viazalo výšku v akej možno spotrebiteľský úver poskytnúť na konkrétny spôsob jeho zabezpečenia, pričom takéto limity nevyplývajú ani z ustálenej rozhodovacej praxe súdov.

2.13. Súd nevyhodnotil ako dôvodné ani námietky žalovanej smerujúce voči nespĺneniu podmienok vyžadovaných v súvislosti s predčasným zosplatením úveru (§ 565 OZ) a § 53 ods.9 OZ.

2.14. Konštatoval, že pre účinnosť zosplatenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy sa vyžadujú dva rôzne právne úkony veriteľa, a to upozornenie na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods.9 OZ a samotná žiadosť o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením pohľadávky. Predpokladom riadneho zosplatenia dlhu je potom riadne doručenie oboch prejavov vôle veriteľa dlžníkovi.

2.15. V posudzovanej veci žalobca upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti 29.5.2019, ktoré možno považovať za výzvu v zmysle § 53 ods.9 OZ vyzval pôvodne žalovaného v 1. rade aj žalovanú na úhradu omeškaných splátok a upozornil ich na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Upozornenie z 3.6.2019 bolo uložené na pošte a 5.6.2019 prijaté žalovanou. Následne listom z 21.6.2019 žalobca k uvedenému dňu vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru. Z uvedeného je zrejmé, že odo dňa kedy výzva v zmysle § 53 ods.9 OZ sa dostala do dispozičnej sféry žalovanej, t.j. od 3.6.2019, do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. 21.6.2019 uplynulo viac než zákonom stanovených 15 dní, pričom skutočnosť vykonania úhrady je z hľadiska splnenia podmienok ustanovených pre predčasné zosplatenie úveru podľa § 53 ods.9 OZ irelevantná. Napokon ako uviedol

žalobca, napriek zmeškaniu žalobcom (bez právnych účinkov) určenej lehoty na vykonanie úhrady mala žalovaná od prevzatia upozornenia zo zákona stále viac ako 15 dní na odvrátenie vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru.

2.16. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovanej, že samotné oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z 21.6.2019 jej nebolo doručené, tento prostriedok procesnej obrany žalobca úspešne poprel, keď predložením poštovej doručky (na č.l. 67 spisu) preukázal, že predmetná listina bola žalovanej doručená 26.6.2019. Súd dospel k záveru o platnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru.

2.17. So zreteľom na uvedený záver súd posúdil otázku čiastočného alebo úplného premlčania uplatneného nároku, pričom zistil, že pohľadávka žalobcu vyplývajúca zo zmluvy v rozsahu uplatnenom žalobou po čiastočnom späťvzatí nie je premlčaná.

2.18. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, úhrady uskutočnené z titulu zmluvy pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti boli započítané na 22 mesačných poplatkov za prijatie do poistenia, splatných 15.4.2016 až 15.1.2018 a na 31 celých splátok úrokov za úver splatných od 15.5.2016 do 15.11.2018 a časti v poradí 32. splátky úrokov splatnej 15.12.2018 vo výške 39,17 eur. Najstaršia splátka úveru, s úhradou ktorej sa pôvodne žalovaný v 1. rade a žalovaná dostali do omeškania, bola splatná 15.12.2018 a najstaršia splátka poplatku za prijatie do poistenia, s úhradou ktorej boli pôvodne žalovaný v 1. rade a žalovaná v omeškani, bola po zohľadnení čiastočného späťvzatia žaloby splatná 15.10.2018.

2.19. Súd prihliadol na zákonné prerušenie plynutia premlčacích lehôt na základe zákona č. 62/2020 Z. z. a dospel k záveru, že ku dňu podania žaloby 15.10.2021 neboli najstaršia omeškaná splátka poplatku za prijatie do poistenia splatná 15.10.2018 ani najstaršia omeškaná splátka úrokov za úver, resp. jej neuhradená časť vo výške 174,21 eur splatná 15.12.2018, a teda ani zvyšné, neskôr splatné splátky poplatkov za prijatie do poistenia a splátky úrokov z úveru splatné 15.1.2019 a 15.2.2019 a ani následné k 21.6.2019 pre splátku splatnú 15.3.2019 zosplatený zvyšok úveru premlčané, keďže premlčacia doba najstaršej omeškanej časti splátky úrokov z úveru by bola uplynula až 1.3.2022 a premlčacia doba najstaršej omeškanej splátky poplatku za prijatie do poistenia až 30.12.2021.

2.20. Po späťvzatí žaloby v časti poplatkov za prijatie do poistenia splatných 15.2.2018 do 15.9.2018 v celkovej výške 180,00 eur (8 x 22,50 eur), súd vyhodnotil námietku žalovanej o premlčaní nároku ako nedôvodnú.

2.21. Súd posudzoval zmluvu podľa relevantných ustanovení z.č. 129/2010 Z.z. a zákona o stavebnom sporení, pričom mal za to, že zmluva, na základe ktorej žalobca žalobou uplatnený nárok uplatňoval, obsahuje všetky podstatné náležitosti vyžadované § 9 ods. z.č. 129/2010 Z.z., ako aj náležitosti zmluvy o stavebnom úvere podľa § 7 zákona o stavebnom sporení.

2.22. So zreteľom na uvedený záver súd posúdil otázku čiastočného alebo úplného premlčania uplatneného nároku, pričom zistil, že pohľadávka žalobcu vyplývajúca zo zmluvy v rozsahu uplatnenom žalobou po čiastočnom späťvzatí nie je premlčaná.

2.23. Pri posudzovaní náležitostí zmluvy súd súčasne dospel k záveru, že táto bola uzatvorená bez zistenia zjavných neprijateľných podmienok. Osobitne poukázal na to, že žalovaná v zmluve vyhlásila, že berie na seba voči žalobcovi povinnosť uspokojiť pohľadávku ak ju neuspokojí dlžník, a teda je v postavení ručiteľky v zmysle § 546 OZ. Pôvodne žalovaný v 1. rade a žalovaná neplnili dohodnuté splátky úrokov z medziúveru ani vklady na účet stavebného sporenia riadne a včas, žalobca 21.6.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru. Na zosplatený úver bolo následne zaplatených 26 050,00 eur. Žalobca, si preto uplatnil nárok na vrátenie zostatku istiny medziúveru vo výške 16 558,22 eur, ktorá zodpovedá rozdielu sumy poskytnutého úveru 25 000,00 eur a žalobcom zúčtovanej sumy nasporenej na účte stavebného sporenia 2 391,78 eur, poníženého o úhrady uskutočnené po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru 26.050,00 eur.

2.24. Nárok žalobcu na zaplatenie takto vyčíslenej istiny súd považoval za dôvodný a tento v celom rozsahu žalobcovi priznal.

2.25. Povinnosť žalovanej dlžnú sumu úveru zaplatiť žalobcovi sa odvíja od ňou prevzatého ručiteľského záväzku podľa § 548 OZ. Námietku žalovanej, že v ručiteľskom vyhlásení nie je ním zabezpečená pohľadávka presne konkretizovaná, súd nemohol akceptovať. Vyhlásenie žalovanej o prevzatí ručenia sa vzťahuje na záväzok pôvodne žalovaného v 1. rade, ako dlžníka špecifikovaný v zmluve, o ktorej žalovaná na rovnakom mieste vyhlásila, že sa oboznámila s jej úplným znením. Napokon aj samotné vyhlásenie o prevzatí ručenia sa nachádza priamo v zmluve záväzok, ktorej zabezpečuje.

2.26. S poukazom na skutočnosť, že žalobca sa s pôvodne žalovaným v 1. rade v čl. V. bode 5.14. zmluvy dohodol, že pohľadávka veriteľa zaniká až jej úplným splatením, pričom za pohľadávku treba okrem istiny považovať aj jej príslušenstvo, súd považoval nárok žalobcu na zaplatenie zmluvných úrokov kapitalizovaných vo výške 5 934,00 eur a následne pokračujúcich vo výške 5,69 % ročne zo sumy 16

552,00 eur od 7.5.2021 do zaplatenia, najviac však vo výške 22 000,00 eur za dôvodný, a preto ho priznal žalobcovi.

2.27. Rovnako, ako dôvodný a preukázaný vyhodnotil súd aj nárok žalobcu na sumu vo výške 202,50 eur, zodpovedajúcu celkom deviatim splátkam poplatku za prijatie do poistenia splatným od 15.10.2015 do 15.6.2019. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, preto ju súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania, ktorý bol žalobcom uplatnený v súlade s príslušnými ustanoveniami OZ v spojení s Nariadením vlády a to v kapitalizovanej forme od 6.5.2021 vo výške 4 082,20 eur a ďalej vo výške 5,00 % ročne zo sumy 16 558,22 eur od 7.5.2021 do zaplatenia.

2.28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods.1, § 255 ods.1, § 257 CSP tak, že úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v celom rozsahu z uplatnenej vyčíslenej istiny proti žalovanej.

3.1. Žalovaná napadla rozsudok včas podaným odvolaním, a to v celom rozsahu z dôvodov uvedených v § 365 ods.1 písm. f/ a h/ CSP.

3.2. Žalovaná je presvedčená o tom, že žalobca nesplnil svoju povinnosť a riadne s odbornou starostlivosťou nepreveril pôvodného dlžníka D. E. ako aj jej ručiteľov – žalovanú spolu s jej manželom.

3.3. Tvrdila, že D. E. bola uvedená do omylu, keďže potreboval podpisy žalovanej aj jej manžela len na 3 mesiace, aby mohla nastúpiť ako ručiteľka, priateľka D. E..

3.4. Žalovaná po úmrtí manžela v marci 2018 sa opätovne domáhala zmeny ručiteľského záväzku, ale pôvodne žalovaný v 1. rade vzniknutú situáciu neriešil, preto nakoniec sama žalobcovi zanesla úmrtný list. Trvala na prevzatí ručiteľského záväzku po úmrtí manžela. Pracovníčka žalobcu začala na tejto záležitosti pracovať, avšak pre nespoluprácu zo strany pôvodne žalovaného v 1. rade k tomu napokon nedošlo. Úmrtím jej manžela bolo oslabené zabezpečenie čerpaného úveru pôvodne žalovaným v 1. rade. Opätovne zdôraznila, že poskytnutie úveru vo výške 45 000,00 eur so zabezpečením osoby s minimálnou mzdou a invalidnej osoby spochybňuje skutočnosť, že žalobca si riadne splnil povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť splácať spotrebiteľský úver, pretože v prípade porušenia takejto povinnosti by nemal právo požadovať jednorazové splnenie takéhoto spotrebiteľského úveru. Podľa žalovanej bol nedodržaný postup získavania informácií ohľadne životného minima pre žalovanú a jej manžela, výdavkov nevyhnutných na domácnosť, tak aby bolo možné skutočne s odbornou starostlivosťou posúdiť reálnu schopnosť splácať poskytnutý úver dlžníkom. Podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere boli splátky stanovené na sumu 352,88 eur, ak žalovaná mala podľa žalobcu príjem čistý za 12 mesiacov 6 437,06 eur, čo je priemerne 536,42 eur jej manžel mal invalidný dôchodok vo výške 322,50 eur potreboval lieky kvôli zdravotnému stavu, výška životného minima na plnoletú osobu bola v roku 2016 stanovená sumou 198,09 eur pri výške úverového zaťaženia 45 000,00 eur sa žiadnym spôsobom žalovanej nejaví posúdenie žalobcu s odbornou starostlivosťou preveriť reálnu schopnosť splácania úveru ručiteľmi v prípade, ak dlžník nespláca svoj záväzok.

3.5. Na základe uvedeného žalovaná navrhla, aby odvolací súd zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že žalovaná v ňom neuvádza žiadne dôvody, z ktorých by vyplývalo, že súd rozhodol nesprávne a navrhla odvolaciemu súdu rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

5.1. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala žalovaná v zákonnej lehote, preskúmal rozsudok podľa § 379 a § 380 ods.1 CSP ako aj konanie mu predchádzajúce bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods.1 CSP prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a rozsudok vo výrokoch II. a. III. ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

5.2. Odvolanie žalovanej voči výroku I. odvolací súd odmietol podľa § 386 písm. b) CSP, lebo podané neoprávnenou osobou

6. Podľa § 386 písm. b) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

7.1. Platí, že ak odvolanie podala sporová strana, je povinnosťou odvolacieho súdu sa predovšetkým zaoberať tým, či napadnutým rozhodnutím bolo rozhodnuté v neprospech odvolateľa. Podmienkou subjektívnej prípustnosti odvolania je preto existencia ujmy spôsobenej napadnutým rozhodnutím. Túto ujmu je potrebné posudzovať výlučne z hľadiska procesného a musí sa vychádzať z výroku rozhodnutia napadnutého odvolaním. Pokiaľ odvolací súd dospeje k záveru, že ujma sporovej strane nevznikla, odvolanie odmietne.

7.2.Právo na podanie odvolania sa priznáva strane. Stranami sú žalobca a žalovaný. To znamená, že právo podať odvolanie sa priznáva tak žalobcovi, ako aj žalovanému. Prípustnosť odvolania má vo všeobecnosti nielen stránku objektívnu, ale aj stránku subjektívnu. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho odvolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je odvolanie prípustné (objektívna prípustnosť odvolania je vymedzená v § 355 a nasl. CSP). Na rozdiel od toho sa subjektívna stránka prípustnosti odvolania viaže na osobu konkrétneho odvolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva odvolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať odvolanie; takým dôvodom je skutočnosť, že rozhodnutím súdu prvej inštancie bol odvolateľ po procesnej stránke negatívne dotknutý a bola mu spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery. Záver o tom, že podané odvolanie je prípustné, predpokladá zaujatie záveru o jeho prípustnosti tak po stránke objektívnej, ako aj po stránke subjektívnej. Posúdenie subjektívnej prípustnosti odvolania ale vo všeobecnosti predchádza posúdeniu objektívnej prípustnosti odvolania (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 3Cdo 240/2012 z 12.11.2012).

7.3.Civilný sporový poriadok výslovne obmedzuje právo strany podať odvolanie. Obmedzenie spočíva v tom, že právo podať odvolanie priznáva strane len v tom prípade, ak bolo rozhodnutie vydané v jej neprospech. Je zrejmé, že pri posudzovaní, či je rozhodnutie vydané v neprospech žalobcu sa budú zohľadňovať iné skutočnosti ako pri žalovanom. Rozhodujúcim meradlom pri posudzovaní, či sa rozhodlo v neprospech žalobcu, bude porovnanie petitu posledného procesného úkonu urobeného žalobcom v priebehu konania na súde prvej inštancie, s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie. Navzájom sa porovnáva ich obsah a rozsah v tom zmysle, či výrok rozhodnutia znevýhodňuje žalobcu. Týka sa to tak rozhodnutia vo veci samej (rozsudku), ako aj procesného rozhodnutia (uznesenia).

7.4.Odvolací súd pri posudzovaní subjektívnej prípustnosti odvolania dospel k záveru, že právo podať odvolanie neprináleží žalovanej, lebo k späťvzatiu žaloby v tejto časti došlo skôr ako začalo predbežné prejednanie. Žalovaná nie je osobou subjektívne oprávnenou na podanie odvolania, odvolací súd nemal inú možnosť ako odvolanie v zmysle § 386 písm. b) CSP odmietnuť.

8.1.Odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou uplatneného nároku, a odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci a odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť.

8.2.V odvolaní žalovanej sa v podstate iba opakujú skutočnosti tvrdené už v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa súd riadne a presvedčivo vyrovnal.

9.1.Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

9.2.Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 - § 194 CSP.

9.3.Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 192, 193, § 194 a § 205 CSP.

10.1.Žalovaná uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu.

10.2.Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

11.Žiaden z uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný.

12.Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods.2) a k tvrdeniam žalovanej uvedeným v odvolaní odvolací súd uvádza:

13.1.Žalovaná v priebehu vedeného konania a rovnako aj v podanom odvolaní namietala, že žalobca ako veriteľ nepostupoval pri poskytovaní úveru v súlade s § 7 ods.1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy.

13.2.Súd prvej inštancie správne postupoval, ak vychádzajúc z úsudku, že v danom prípade veriteľ neporušil svoje povinnosti podľa § 7 ods.1 ZoSÚ a preto nepovažoval úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 2 vety druhej ZoSÚ.

14.1.Rovnako nedôvodná je námietka, že žalovanej, že žalobca nezvolil dostatočné zabezpečenie úveru, keď úver vo výške 45 000 eur nezabezpečil záložným právom.

14.2.Odvolací súd konštatuje, že žiaden právny predpis neurčuje spôsob zabezpečenia úveru a je len na veriteľovi, aké zabezpečenie bude považovať za dostatočné.

14.3.Práve žalovaná mala byť pri uzatváraní ručiteľskej zmluvy dostatočne obozretná, zväziť svoje možnosti a prípadné riziká. Je vecou ručiteľa, aby si obstaral informácie o tom, aké povinnosti mu z ručiteľského záväzku vyplývajú. Veriteľovi v tomto smere zákon neukladá žiadnu poučovaciu povinnosť.

14.4.Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie NS publikované pod R 36/1978, podľa ktorého pre právny vzťah medzi veriteľom a ručiteľom dlžníka nie je rozhodujúce, či bol ručiteľ predtým, než urobil písomné vyhlásenie o ručení, uvedený dlžníkom do omylu.

15.1.Z účelu ručenia vyplýva, že jeho predmetom je najčastejšie záväzok zaplatiť peňažný dlh, ktorý môže existovať iba popri hlavnom (základnom) záväzkovom právnom vzťahu (veriteľ - dlžník), a preto má povahu vedľajšieho právneho vzťahu (ide o akcesorický právny vzťah). Z tejto jeho povahy vyplýva, že ručiteľský záväzok možno prevziať iba vo výške záväzku dlžníka. Ručiteľ sa totiž nemôže zaviazat' na plnenie vo väčšom rozsahu, než v akom je zaviazaný plniť sám dlžník. Zákon nevylučuje, aby za jednu pohľadávku mohlo prevziať ručenie aj viac osôb, a to každá za celý dlh alebo len za jeho časť. Ručenie sa teda môže týkať aj len časti dlhu.

15.2.Ručiteľský záväzok sa viaže na pohľadávku, a nie na dlžníka. Smrťou dlžníka ručiteľský záväzok nezaniká. Ručiteľ aj po smrti dlžníka naďalej ručí za záväzok dlžníka v rozsahu, v akom sa na to zaviazal.

15.3.Ručiteľský záväzok zaniká až zánikom pohľadávky, ktorá ním bola zabezpečená. Zanikne aj tým, že ručiteľ splnil veriteľovi dlh za dlžníka.

16.1.Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

16.2.Podľa § 396 ods.2 CSP ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

17.Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18.Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

19.Žalovaná nemala v odvolacom konaní úspech, preto žalobkyni bola proti žalovanej priznaná náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie.

20.Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa §357 písm. a) až n) CSP.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní s popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. Dovolanie prípustné podľa §420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. Dovolanie prípustné podľa §421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.